

Glasilo „Slovenskega osrednjega
čebelarskega društva za Kranj-
sko“ v Ljubljani, „Slovenskega
čebelarskega društva za Spodnje
Štajersko“, „Slovenskega čebelarskega društva za Koroško“
ter „Slovenskega čebelarskega
društva za Goriško“.

Urejuje
Francišek Rojina,
nadučitelj v Šmartnem pri Kranju.

Leto XVIII. 1915. Štev. 4, 5.

Izhaja 25. dan meseca januarja, marca, maja,
julija, septembra, novembra in decembra ter se
pošilja članom zastoj. - Članarina letno 3 K.

Leto XVIII.

V Ljubljani, april, maj 1915.

Štev. 4, 5.

Prošnja cenj. gg. čebelarjem!

Vsled sedanjih razmer skoraj polovico čebelarjev še ni poravnalo članarine oziroma naročnine za »Slov. Čebelarja«, dasi se niso odpovedali ali vrnili lista. Tem se list pošilja vseeno nadalje. Izdajanje lista pa povzroča društvu ogromne stroške, posebno, ker se je, kakor druge stvari, tudi papir in tisk zelo podražil. Tudi državna in deželna podpora je izostala. Zato nujno prosi odbor vse tiste cenj. gg. čebelarje, ki prejemajo list in še niso storili svoje dolžnosti, da to čimprej store ali sami, ali njih svojci, če so sami pri vojaki.

Odbor.

Čebelarjeva opravila v juniju in juliju.

Černež.

Qbeta se nam dobra letina! Hladno vreme je letos zadrževalo dolgo časa drhteče cvetje v toplih posteljcah, nežnih popkih, in štirinajst dni pozneje nego zadnja leta so zacvetele črešnje. Pa so zadele srečen čas: črešnje odcvetajo, ko se jim že pridružuje drugo sadno drevje s svatovskim venčanjem svojih vrhov. Črešnja pa je pri nas za razvoj merodajna. Medu mnogo obilneje, nego drugo drevje, zlasti necepljena. Pa tudi resje je lepo cvetelo, in tako so čebele menda povsod sedaj na dobrem. Krmil nisem nič, pa so težki panji, da je veselje! Bog daj, da bi le šlo tako naprej!

Pri dobri paši nanosijo čebele toliko medu in cvetnega prahu, da jim zmanjkuje prostora za zalego. Da torej pri bogato pogrjnjeni mizi ne opešajo, je treba, da jim razširimo gnezdo. Zdaj je najbolje, da vtaknemo sredi gnezda, kjer je največ pokrite zalege, med ravne sate lepo izdelan sat ali pa medsteno. S tem sicer zadržimo za nekaj časa roj, a dobimo krepko ljudstvo.

Kar se tiče rojev, hvalijo nekateri rane roje, drugi pa zopet priporočajo, da se naj rojenje kolikor mogoče dolgo zadržuje z razširjenjem itd. Splošno načelo pa se v tem oziru ne more določiti. Odvisno je to od krajevnih pa tudi vremenskih razmer. Vsekakor so rani, majnikovi roji dobri, ker se pri ugodnih razmerah lepo razvijejo, in ker se tudi izrojenci kmalu okrepcajo. Meni pa so ljubši roji v juniju. Dokler ljudstvo ne roji, nanosi namreč mnogo več, nego pozneje izrojenec in roj skupaj. Razen tega porabi roj mnogo medu za satovje. Ako torej držim ljudstvo v majniku in začetkom junija skupaj (kar pa letos najbrž ne bo šlo!), dobim več spomladanskega medu, ki je najdražecenejši. Junijski roji pa si še v kostanjevem cvetu, ki daje manj cenjen med, dovolj nabero, ako je količkaj ugodno vreme, in tudi izrojenci si opomorejo, da jih vzimim brez krmljenja. Z jesensko pašo pa pri nas ni računati. S tem sem hotel samo povedati, da mora vsak čebelar sam pretuhtati, kaj je za njegove razmere najboljše.

Tudi glede drugcev so mnenja različna. Nekateri čebelarji jih sploh ne sprejemajo, drugi pa se jih vesele kot najboljših plemenjakov. Oboji imajo prav! Zapomni si: Ako postaviš prvca na mesto izrojenca, a tega drugam, zabraniš navadno drugca. Ako ga pa želiš dobiti, dajaj izrojencu zvečer malce mlačnega medu, tudi tedaj, ko že matica poje. Več nego dva roja pa nikakor ne sprejemaj, ker sicer gre starec v nič. Tako se ti lahko pripeti, da boš imel namesto krasnega spomladanskega ljudstva končno prvca za silo, slabega drugca in pa žalostnega tretjaka, ki pa vsi skupaj ne bodo toliko vredni, kakor je bil izrojenec, ki bi bil nanosil vsaj obilo medu. Meni je sploh ljubo, da mi dober del mojih ljudstev ne roji, ker se ne bavim s prodajo rojev. Ponavljam pa načelo: Sprejemaj samo močne roje, ali pa jih močne napravi! S slabiči ne boš imel nikdar veselja. Ako je prvec slab (v zadnjem navodilu je tiskoven pogrešek: »preveč«), pa dobiš krasnega pevca, ali pa postavi roj na mesto starca. Druge pa združuj. Bolje je imeti eno močno ljudstvo nego tri ali še več slabih.

Včasih se zgodi, da kako sicer močno ljudstvo iz kateregakoli vzroka ne roji, recimo, da ni bilo za rojenje primernegega vremena in da je samo podrla matičnjake. Jaz bi pa vendar rad imel od njege roj. Tedaj pa je treba razdeliti, ali napraviti takozvani narejeni ali umetni roj. To se dela navadno na dva načina. Zjutraj zgodaj vzameš ljudstvu sat, ki je matica na njem, in ga daš v drug panj, zraven pa še eden, dva sata z zalego in čebelami in en sat z medom, pa kake štiri, pet okvircev z izdelanim satovjem ali medstenami. Ta novi panj deneš na mesto, kjer je stal stari, a tega drugam. Matica je torej na istem mestu, kjer je bila prej. Stare čebele lete na staro mesto in matica pridno leže.

Drugi način: Vse čebele, tudi matica, se stresejo, oziroma pome-tejo iz starega v drug panj z začetki. Stari panj s satovjem pride na staro mesto. Stare čebele lete zopet vanj in si vzgoje novo matico. Ako sledi slabo vreme, je treba oba panjū pitati, kakor sem že zadnjič

povedal o rojih sploh. Umetni roji imajo sploh to prednost, da jih lahko narediš, kadar je tvoja volja, in imaš ti čas in da ti ni treba čakati, kadar se bo zljubilo čebelam rojiti. Zapomni pa si, da boš porabljal za to res samo močna ljudstva. Kako je ravnati z roji in izrojenci, sem že zadnjič povedal.

Zdaj je čas, da skrbiš za rezervne matice, bodisi s tem, da sprejmeš nekaj majhnih rojičev, kakor sem že zadnjič omenil, ali pa, da pripraviš majhne panjiče za pet polokvirčkov. En satnik napolniš z vodo, dva prideneš z medom in cvetnim prahom, vmes pa vtakneš dva satnika z zalego, če mogoče s pokritim matičnjakom. Take panjiče pa postavi posebej, ne med druge panji!

Matice, ki ne zalegajo pravilno, nadomesti zdaj z dobrimi; takisto prestare.

Zdaj je tudi čas, da pri ugodni paši poiščeš nastavke. Ker pa čebele v nastavkih ne stavijo rade, se morajo opremiti s satniki. Tukaj velja tudi staro satovje in trotovina. Pri Žnidaršičevih panjih je treba prevesiti vse satnike razen tistega, ki je matica na njem, preden misli na roj.

Kdaj pa je treba med točiti? Kadar ga je! Ne prerano, to sem že zadnjič omenil, a tudi čakati ne smeš, da bi že čebele ne imele kam nositi.

Ne kadi preveč, da se nepokriti med ne navzame nelepega vonja. Če je sat popolnoma pokrit, lahko otreseš čebele, sicer pa jih ometi s kako letavico ali posebnim omelom. Najbolje je, da pri enaki meri satnikov vrneš takoj iztočene satnike prvega panjú drugemu, ko jim odvzameš polne itd., da torej sproti odjemplješ polne satnike in vračaš prazne. Topli sati se dajo najlepše iztočiti, in čebele se tako še najmanj razburjajo. Da mora biti vse orodje za točenje popolnoma snažno, in da je treba paziti, da se med ne raznese, mi pač ni treba praviti.

Nekoč sem poslušal dva čebelarja, ki sta se prepirala, s čim se naj pokrovci odstranijo; eden je trdil, da z nožem, drugi pa da z viličami. Smešno! Pa sem na nekem zborovanju videl imenitnega čebelarja, ki je opravljal to delo jako spretno s črevljarskim krivcem, seveda z novim.

Kako se toči, je znano. Kdor še ni videl, naj gre h kakemu čebelarju pogledat. Sploh je dobro, ako drug drugega obiskujemo, ker se lahko skoraj pri vsakem kaj naučimo. Iztočeni med daj v zaprti posodi na prisojen kraj, n. pr. na okno. Tako ostane delj časa tekoč in se lepo očisti. Smetano (voščine) potem posnami (za pitanje) in natoči med v odločene posodice; nečisti med na dnu pa daj čebelam. Za med so najbolj praktične posebne steklenice ali emajlirane posode. V velike steklene posode pa se za stalno naj ne deva, ker se te rade pobijejo, če se jemlje iz njih med, ko se je bil že strdil. Med se naj shrani na zračnem, ne prevlažnem kraju. In pri tej priliki vas vprašam, čebelarji,

ali bomo letos med prodajali po navadni ali morda celo nižji ceni, ko je ves živež dva-, trikrat tako drag? Bodimo pametni!

V poletnih mescih izrabljajmo vroče žarke ter raztopimo vsako trohico voščin v solnčnem topilniku. Satnike, ki bi jih morda ne porabili, pa pridno žveplajmo. Zdaj je najbolj nevaren čas glede večšč, in lotijo se celo satovja, ki si ga obesil posameznega na prepih.

Pazi na snago v čebelnjaku in v panjih. Odstrani pajčevine, da ne bodo visele po nji čebelice kakor kaki hudodelniki! A odstranjevanje ne pomaga dosti: kjer danes odstraniš, je že zjutraj zopet zapredeno. Treba je, da pritisneš sitnega prelca. Podnevi ga boš težko zalotil, pač pa pozno zvečer z lučjo, ko bo ravno pri delu.

Krastače ne trpi v bližini čebelnjaka.

Ko bo v mescu juliju začelo primanjkovati paše, bo treba zožiti žrela in sploh paziti na ropanje. Jaz še nisem imel resnega ropanja, ker lahko popolnoma zatemnim prostor v čebelnjaku. Je čudno. Čebele, ki delajo v temi, zbeže takoj iz čebelnjaka, ako ga zatemniš.

Nekoč sem imel roparske viteze, ki sem jih pravkar zasačil, ko so hoteli iti ravno na rop. Kakor roj so se vsuli iz panjů. Pa sem jih dvakrat, trikrat pošteno poškopil in jim ohladil pregrešno kri.

V juliju bo že sploh treba zopet misliti na prezimljenje. Treba bo slabice združiti, nastavke odstraniti itd. Ponekod pa se bodo tedaj šele pripravljali na glavno žetev ter peljali čebele na pašo v ajdo. Srečni ljudje!

Da se določijo v ta namen samo močna ljudstva, ki se jim pusti vsaj 3—5 kg medu, a dodane polno praznih satnikov, da se pelje šele tedaj, ko že ajda res cvete. Kako se vozi itd., vem tudi jaz, a mi nič ne hasne.

Pa sem že skoraj prišel predaleč. Človeka moti letošnji časovni račun. Na svidenje torej v juliju!

»Ko bi čebelic ne imel, bi več ne živel.« J. K.

Pred več leti mi je izustil ta velepomembni in za čebelo tako laskavi rek neki star čebelar. Rek mora biti že star, in Bog vedi, kdo ga je prvi izrekel.¹

Pripisoval pa mu tedaj nisem posebne važnosti, saj še čebel in njih pridelka nisem v tej meri poznal, ko danes. Tem bolje pa se ga spominjam sedaj, zakaj tudi jaz lahko rečem: »Ko bi čebelic ne imel, bi več ne živel.« Tolmači pa se lahko ta rek na različne načine, in marsikaterega starega čebelarja vzdržuje morebiti prijetno opravljjanje

¹ Prvi ga je izrekel Andrej Schmid, izmed velikih nemških čebelarjev eden največjih, ki je o njem pisal baron Berlepsch, da je imel čisto srce in dušo brez zlobe. Nemški original se glasi: »Wenn das Bienchen nicht wär, ich glaub', ich lebte nicht mehr!« In ta rek je najbrže oče zgornjega. — Op. uredn.

in oskrbovanje čebel, če je drugače v življenju že svojo nalogo dovršil in stopil v pokoj.

Meni sicer dela ne primanjkuje, prej bi lahko rekel, da ga imam preveč, vendar pa mi je delo pri čebelah najljubše. Vobče pa je njih pridelek, med, ki mi je rešil življenje.

Bil sem namreč pri svoji svojedobni službi izpostavljen vsem vremenskim vplivom, kar mi je povzročilo končno mučen kroničen katar v grlu.

Pri vsaki malenkosti se mi je vnel vrat. Peklo me je hudo, da nisem mogel nekaterikrat več dni ničesar drugega uživati, kot juho.

Vnetje se je potem razširilo v prsi, in temu je sledil kašelj, ki je navadno trajal par tednov. Zdravnik mi je prepovedal kajenje in tudi petje, ki sem ga gojil pri pevskem društvu. Tudi mi je dal zdravilo, ki pa ni nič pomagalo. Skrbela me je bolezen tem bolj, ker je v mojem sorodstvu jetika že več žrtev zahtevala, in še pred dvema letoma je eden mojih bratov umrl grozne smrti na jetiki v grlu.

Pred desetimi leti sem v mescu juniju nastopil svoj zaželjeni dopust. Podal sem se tja doli v Prlekijo, svojo staro domovino. Tam sva z bratom, ki je ostal na domačiji, stala pred čebelnjakom in gledala žalostne ostanke nekdanjega boljšega čebelarstva. »Nimam sreče pri čebelah, in ne uspevajo mi več« — je rekel brat. »Sami slabiči so. Tam oni je še najboljši, tega Ti dam, če hočeš.« Presenetil me je prav s to ponudbo, saj nisem prej nikdar mislil na to, da bi postal čebelar.

Ponudeni panj je bil neke stare štajerske mere, torej z okvirji, a imel je satovje nastavljeno vse križem, ker mu nikdo ni dal začetkov.

Druugače pa je bil panj res precej močan.

»Imel bi ga že« — mu rečem — »a C. je daleč, in tudi menda sedaj ni čas za preseljevanje čebel.«

»Res je« — pravi brat — »dam Ti ga pa v pomladi.«

Moj dopust je šel prehitro proti koncu, in vrnil sem se v C. k svojemu poslu. Na čebele pa sem popolnoma pozabil. Minulo je poletje in šla je tudi zima proti koncu, kar dobim nekaj pred praznikom sv. Jožefa, mojega godú, pismo od brata, da me pride obiskat in mi prinese čebele. Res se je pridrdral z vlakom na predvečer sv. Jožefa in privlekel tisto škatlo, ki je bila prav težka. Djala sva panj čez noč v klet. Drugo jutro pa sva zgodaj vstala, postavila na vrt star sod in na tega panj s čebelami.

Bil je krasen dan, in čebele so že prvi dan prav pridno letele. Od sedaj pa je bila moja pot vsak dan k temu panju, in kmalu smo si bili s čebelami najboljši prijatelji. Postavil sem na vrt čebelnjak in vanj preselil v jeseni celo družbo, ki se je čez leto precej pomnožila.

Prvo leto nisem imel nobenega pridelka, saj je bila slaba čebelna letina, pa tudi moje čebele so bile slabe, ker nisem znal z njimi ravnati, in so mi preveč rojile. Saj mi je tisti prelek štirikrat zaporedoma rojil,

kar sem tistikrat smatral za posebno srečo. Nisem se pa zmenil za pridelek, glavna reč je bila, da sem imel čebele, in z ženo sva sklenila, da te ostanejo pri hiši, četudi nikdar ne bo medu, in bodeva vsako leto še povrh žrtvovala nekaj sladkorja. Pa tudi v tem oziru se je stvar zboljšala.

Leto pozneje sem natočil nekaj kozarcev medu, čistega ko biser.

Tedaj pa se nisem držal stare čebelarske navade, da namreč sami ne uživajo medu, ampak dejal sem: »Zakaj bi človek najboljšo hrano, ki jo pridela, prodajal, za ta denar pa kupoval manj vredne stvari. Užival ga bom sam, in seve z menoj tudi moja družina. Če pa ga pridelam kedaj toliko, da še pade kaka kronica v žep, pa tudi ne bo škodovalo.«

Užival sem ga torej in uživam ga še danes, a moja bolezen je začela pojenjevati in pojenjala je popolnoma.

A s tem še ni bilo dovolj. Pred par leti me je obiskalo vnetje ledvic, in prav hudo mi je zopet predlo. Po zdravnikovem navodilu sem smel zauživati samo mleko in mlečne jedi. To mi je sicer nekaj časa ugajalo, a sčasoma sem si pokvaril želodec tako, da tudi mleka nisem več prenesel, ker ga želodec ni prebavil. Tedaj sem se spomnil medú. Primešal sem ga mleku in želodec je zopet dobro deloval. Moje čebele so mi torej pripomogle, da še danes tlačim zemljo. Ostal pa bom tudi do zadnjega dihljaja njih zvesti prijatelj. Če bom pa enkrat odpotoval tja, kjer ni muh, in bodo moje ostanke odpeljali gor na oni grič, kamor mlado in staro dan za dnevom vozijo, tedaj mi pa naj moji ostali nasadijo na gomilo cvetke, ki bodo privabliale čebelice, da bom tam ob njihovem nežnem brenčanju mirno spaval.

Tovarišem pa, ki se jim godi z zdravjem prilično kot se je godilo meni, svetujem, naj uživajo svoj pridelani med rajši sami, kot bi ga prodajali, tisti denar pa nosili zdravnikom in tja v lekarne za kako strupeno mešanico.

Postanek in bistvo listnega medu.

Po predavanju Jul. Freija na potovalnem čebelarskem shodu v Bernu priobčil iz švicarskega čebelarskega lista urednik.

O nastanku in bistvu listnega medu krožijo po svetu, kakor znano, še vedno najrazličnejša mnenja, in če se le kje govori o takem medu, viha še celo marsikateri čebelar prezgodaj svoj nos in misli, da mora uživalcu medu pokvariti apetit. Po trdilih teh prerokov ni namreč listni med nič drugega, kakor izloček kaparjev in listnih uši. Ko bi bilo to res, tedaj bi imeli opraviti tu z ne posebno okusnim predmetom, in res sem se večkrat vpraševal, če bi li smel pred čebelarje postaviti tako pojedino. Toda, dragi čebelarski prijatelj, bodi brez skrbi! Marljiva raziskavanja resnih prirodopiscev in botanikov, kakor tudi vestna opazo-

vanja izkušenih čebelarjev so ta predmet napravila okusen, in pogostitev z listnim medom se mi ne zdi več drzno početje.

Vsakemu, celo najpreprostejšemu in količkaj strokovno izobraženemu čebelarju je znano, da razločujemo glede virov dvoje vrst medu:

I. cvetni med,

II. listni med.

Cvetni med napravljajo čebele, kakor že ime kaže, izključno samo iz nektarja cvetov; o postanku listnega medu so pa mnenja danes še različna. Nas čebelarje, posebno švicarske čebelarje,¹ pa seveda posebno zanima, da poznamo dosedanje uspehe in stanje tozadevnih raziskavanj, zakaj v našem vsakoletnem medenem pridelku je, kakor je dokazano, povprečno vsaj 40% listnega medu.

Da bi mogel dati točna pojasnila glede postanka in bistva listnega medu, prebrskaval sem že nekaj časa sem tozadevno književnost. Na podlagi tega raziskovanja in raznih izkušenj in opazovanj zanesljivih praktikov hočem podati najvažnejše iz tega poglavja.

Kaj je listni med? Listni med so vsi sladki sokovi, ki se iz kakršnegakoli vzroka pokažejo na raznih rastlinskih delih, izvzemši cvetov, in ki jih čebele nabirajo.

Sta pa, tega ne smemo tajiti, dvojni vrsti listnega medu:

I. listni med čisto rastlinskega izvora, in

II. listni med, ki se lahko pokaže kot živalski izloček.

Kakor se bo iz naslednjih izvajanj razvidelo, imamo v Švici opravi skoraj izključno samo z listnim sokom, ki pride vsled vremenskih vplivov skoz zgornjo plast listov in popkov kot takozvana medena rosa na dan. Listni med živalskega izvora pa pri naših pašnih razmerah ne pride v poštev, in je dolžnost vsakega švicarskega čebelarja odjemalce medu, če treba, poučiti o tem, da je pri nas včasih v nepojmljivih množinah pridelani listni med rastlinskega izvora. Možje vede, kakor tudi dolgoletna skrbna opazovanja izurjenih praktikov potrjujejo to zadostno.

Sicer je trajalo precej časa, preden so znanstveniki mogli dati zanesljiv odgovor.

Medeno roso ali listni med so poznali že v pradavnih časih. Plinij, rimski prirodopisec, omenja medeno roso kot že takrat znano naravno prikazen in je bil mnenja, da medena rosa pada, kakor navadna rosa ali dež, z neba. Stoletja je imelo to mnenje zlasti pri preprostemu ljudstvu veljavo, in celo danes so še ljudje, ki so tega mnenja, dasi je veda to že zdavnej ovrгла.

Kdo bi si mislil, da je trebalo stoletja, da, celo tisočletja, preden se je ta nespametna teorija spodbila. Šele okoli srede 16. stoletja se je prvič opazilo, da se pokaže medena rosa v enem in istem kraju zelo neenakomerno. Medtem ko so bile ob istem času gotove rastline od medene rose popolnoma prevlečene, niso našli na sosednjih drevesih

¹ Velja tudi za nas! — Op. uredn.

in rastlinah drugih vrst niti najmanjšega sledu medene rose. Če bi pa padala ta medena rosa, enako dežju, z neba, tedaj bi morale biti vse rastline in njih bližnja okolica prevlečene od te sladke snovi.

Tozadevna književnost prizna švicarskemu raziskovalcu Gašperju Bauhinu iz Bazla zaslužno, da je proti koncu 16. stoletja udeležil, da je nastanek medene rose odvisen od notranjih življenjskih organov rastline. Ker pa takrat notranjega ustroja rastlin radi pomanjkanja potrebnih mikroskopičnih priprav še niso tako poznali kot dandanes, so bili radi natančnejših vzrokov tvoritve medene rose še na nejasnem. Veda pa se je medtem pošteno trudila pojasniti stvar.

Tako je stavila švedska akademija v letu 1742 vprašanje za darilo o bistvu medene rose. Povod k temu je dalo neko opazovanje Réaumurja, na čigar podlagi je trdil skupno navzočnost listnih uši in medene rose.

Vendar šele proti koncu zadnjega stoletja, da, deloma šele v zadnjih letih, se je zjasnil položaj in je dal prav onim, ki so označili medeno roso kot snov rastlinskega izvora. Pri tem se je opiralo na sledeča opazovanja:

1. Medena rosa nastopa le včasih, ne enakomerno, ampak takrat tako hitro in nenadoma (čez noč) in večkrat v tako velikanskih množinah, da je že vsled tega ne morejo povzročiti listne uši; zakaj te niso v stanu se v tako kratkem času tako razmnožiti. Tudi izgine medena rosa pri spremembi vremena ravno tako hitro, kakor se je pokazala.

2. Nastop listnega medu je odvisen v prvi vrsti od takasnih vremenskih razmer, vsled katerih nastane začetkoma močno pomikanje soka proti listom. Vsled vpliva svetlobe in gorkote nastane pri zadržanem hlapenju napetost soka, in sladki listni sok stopi v velikih množinah na dan.

3. Res nastopi medena rosa večkrat ob času listnih uši, pri tem pa je pač upoštevati, da navzočnost rastlinskih uši ni toliko vzrok, temveč le slučajna posledica medene rose, oziroma bogato nakopičenega sladkega listnega soka v rastlinskem staničju. Ako je vsled tega povzročena napetost enkrat nastala, tedaj mora na vsak način izstopiti preobilni listni sok, kljub temu, če so ravno listne uši zraven ali ne. In res so znameniti raziskovalci na podlagi mnogih opazovanj večkrat opozarjali, da niso mogli najti, kljub natančnemu opazovanju, za napravljanje včasih tako obilno nastopajoče medene rose, posebno pri jelki, bukvi in jelši, potrebne množice listnih uši; tudi bi ne mogle te tako hitro izginiti, da bi jih ne ostalo še nekaj zjutraj, ko je še medena rosa. Kjer pa se je ob medeni rosi res naletelo na večje število rastlinskih uši, je to prav lahko tolmačiti: Rastlinske uši iščejo posebno rade staničja, ki so bogata na soku, in uspevajo pri tem seveda prav dobro.

4. Medena rosa, torej sladkor vsebujoči listni sok, ima po svoji kakovosti in sestavi z le majhnimi razločki očitno

podobnost tako s cvetnim sokom kakor tudi z nektarjem, ki ni iz cvetov.

Glavni bojevnik je bil botanikar M. Büsgen iz Jene. Izkušal je dokazati, da je vsaka medena rosa (razen med od sneti) telesni izloček listnih uši in kaparjev. V »Pfälzische Bienenzeitung«, ki je pred kratkim priobčila čez 100 strani obsegajočo razpravo o meditvi krmskih rastlin in ki je tudi pri tem poročilu dobro služila, so se objavljala Büsgenova izvajanja, in ta učenjak si misli stvar tako-le:

1. Ob času daljše suše se nabere sladki telesni izločki listnih uši v največjih množinah na zgornji strani listov ter se posuše na njih kot firneževa prevlaka. Ker je ta nakopičeni sladki sok lahko raztopljev (rosa) in vsrkava iz zraka vlago, je umljivo, da se ta kot takozvana medena rosa opazi tako pogostoma zgodaj zjutraj po hladni rosní noči v vročih, suhih dneh. Ob takih jutrih je zrak prenasíčen z vodenimi hlapi. Tedaj nastane ali navadna rosa, ki lahko raztopi medeno roso in sama postane sladka, ali se napno čez dan posušene in neznatne lise medene rose, ki so takoj zelo očitne postale, medtem ko so bile listne uši, torej prave povzročiteljice medene rose, že izginile. Torej nenavzočnost rastlinskih uši ob času medene rose še ni dokaz, da je ta rastlinskega izvora. Tako Büsgen.

Kaj li poreče k temu praksa? Ko bi bila medena rosa res takega živalskega izvora, tedaj bi moralo nabiranje medene rose prenehati po vsaki močni nevihti ali nalivu, dokler bi se ne nabralo zopet toliko izločka, da bi bila količkaj dobra bera po čebelah zopet mogoča. Mnogo izkušenj pa kaže, da temu ni vedno tako. Leta 1911. n. pr. so medile jelke na južnem vznožju Jure, od Biela do Brugga, kljub močnim nalivom v izredni meri. Da, zdelo se je celo, kakor bi močni nalivi neviht, ki so bili v tistem času, ugodno vplivali tako na obilnost, kakor tudi na trajanje tega vira paše. Vrhutega se mora še pripomniti, da je ravno bela jelka zelo revna na živalskih zajedalcih, in da kaparji in listne uši od srede avgusta že precej izginejo. Odkod naj bo torej strd medene rose, ki je nabran včasih celo v septembru, če ne od rastline same? Že zelo natančni in pazni prirodopisec dr. Alefeld je udeležil, da vsi kaparji medijo le kvečjemu do začetka julija in tedaj za pravo medeno roso, posebno pri jelki, sploh niti v poštev priti ne morejo.

Morebiti maje dobri čitatelj pomenljivo z glavo, če govorim o septemberski medeni rosi. Pač, dragi čebelarski prijatelj, imam brezdvomne dokaze, da obdari september čebele včasih celo še prav bogato z listnim medom.¹ Kot glavne priče navajam zemljemerca gospoda

¹ Leta 1902. dne 3. oktobra so začele čebele nenadoma prav močno leteti. Ko sem šel tisto popoldne s puško na izprehod na Šmarjetno goro, sem opazil, da jelka medí, zakaj čebele so kar hrumele na nji. Drugo jutro sva z Rôpovim očetom iz radovednosti zvagala dobrega drugca, če se mu bo li kaj poznala tako pozna paša. Nabral je čez dan cel funt in do vštetea 10. dne oktobra, dokler je trajala jelka, še nadaljnjih šest funtov. — Op. uredn.

Sprecherja iz Chura, ki je bil pred nekaj leti koncem avgusta iz nekega pletarja izrezal več polnih satov in je že po preteku enega tedna našel prazni prostor zopet izdelan ter z listnim medom napolnjen.

2. pravi Büsgen: Nikoli se ne najde kapljice medene rose naraščati, kar bi se moralo zgoditi, če bi se izločala iz rastline same.

K temu pripominja »Pfälzische Bienenzeitung«: Kdor hoče postanek medene rose, n. pr. na jelki, opazovati od početka, mora biti že pred solničnim vzhodom na mestu. Tedaj opazi v mračni svetlobi v pazduhah mladih poğanjkov prav majhne, smolnatovlečljive, lesketajoče se kapljice precej sladkega, nekoliko smolnatega okusa. Čim više pa se vzdiguje solnce, tem bolj se npenjajo te čez noč nastale kapljice, dokler končno počasi ne steko. Torej se je Büsgen tudi v tem oziru zmotil.

Dalje prihodnjič.

Čebelarstvo nekdanj in sedaj.

F. Podgornik.

Dalje.

Poznal je razvoj zalege ter je rojenje tako lepo in korenito opisal, kot ne prej nobeden. Posmehoval se je onim, ki so trdili, da so troti vodonosci, in vedel je, da se oprashi matica izvun panjú visoko v zraku in da leže jajčeca v vse celice, da je mati tudi trotov.

Janša je prvi učil Dunajčane prevažati čebele v ajdovo pašo. — Škoda, da je ta mož, ki smemo biti Slovenci nanj ponosni, tako mlad umrl! S svojim bistrim umom in nadarjenostjo bi bil dosegel na polju čebelarstva še marsikaj. Njegov učenec v čebelarstvu in rojak mu, Martin Kuralt, ki je oskrbel tretjo nemško izdajo Janševe knjige »Popolni nauk o čebelarstvu«, piše v predgovoru iste izdaje o njem tako-le:

»O čebelarstvu se je že toliko pisalo v vseh dobah in pri vseh narodih; pa od starega Aristotelja, Virgilija in Plinija do Schiracha, Krümitza in do novih pisateljev francoske »Encyclopedie methodique« ne morem najti glede na ta nauk nijednega pisatelja, ki bi bil prekosil našega Antona Janša, prostega, a po prirodi neizrečeno nadarjenega kmeta, ki ga je modra in dobra cesarica Terezija odlikovala s spoštovanjem in podarnostjo...« (»Slovenski Čebelar« 1906 po J. Navratilovem »Spominku«) — Kdor želi vedeti kaj več o Janšu, naj čita IX. letnik »Slovenskega Čebelarja« in pa njegovi knjigi.¹

Ob času Antona Janša je bila čebela že predmet najiminitnejših prirodoznancev. Razvila se je čebelarska anatomija, nastopili so vneti opazovalci čebelnega življenja, razvoja in dela, kot je bil na pr. Švicar Franc Huber (1750—1832). Ker je bil slep, so mu pomagali pri tem delu njegova žena, nečakinja in njegov delavec.

¹ Knjigi ima v zalogi I. N. Babnik v Dravljah, pošta št. Vid na Ljubljano. — Op. uredn.

Pri tem važnem opravilu so mu bili velika ovira panji z nepremakljivim satovjem, kot so na pr. kranjiči. Dali so se kvečjemu deliti v obode (Christovi [1735—1813] skladovni panji), zato je jel Huber premišljevat, kako bi naredil čebelno gnezdo razložljivo, kar se mu je tudi posrečilo! Naredil si je panj, ki je vanj postavil okvirje, kamor so mu čebele vzdale satovje. Bil je to prvi panj z okvirji, podoben današnjim albertijevcem.

Huber je potrdil Schirachovo trditev, da se izležejo matice tudi iz čebelnih ličink, dognal, kaj je grbasta zalega, kako nastane vosek in mnogo drugega.

Istodobno s Huberjem je živel tudi pl. Ehrenfels, eden izmed najimenitnejših avstrijskih čebelarjev, ki je učil, da mora odgovarjati panj naravnim zahtevam čebel, ter čebelaril v slamnatih koših (peharjih) z nastavki.

Bil je razumen čebelar in krepko pobijal nauke nekaterih takratnih čebelarjev, ki so trdili, da se matica ne oplodi po trotu, ki ni samec in se pojavi pri čebelni družini le zato, da izravnava pri obilni paši tvorbo, oziroma uporabo živežnega soka. Bil naj bi nekaka »varnostna zaklopnica«.

In kako dobro je vedel že Janša, da so troti samci, katerih edini namen je: oploditev matic!

IV.

Velepomembna so razkritja, ki so jih nam podali raziskovalci čebel, njenega življenja in razvoja v osemnajstem stoletju, a iznajdbe na polju, čebelarstva v devetnajstem stoletju so za čebelarje še večje vrednosti. Čebelarstvo je dobilo z njimi popolnoma drugačno lice.

V devetnajstem stoletju se je splošno razširilo premakljivo delo, kar je zasluga slavnega čebelarja Poljaka, župnika dr. Janeza Dzierzona (1811—1906). Ta čebelar je vkladal pod pokrov svojih panjev deščice z začetki, ki so mu čebele nanje pritrdile in potegnile satovje, ki se ga je, če se ga je ločilo od sten, lahko dvignilo in prekladalo.

K zgornji Dzierzonovi deščici je dodal baron Berlepsch še stranski in spodnjo, in okvir je bil gotov. Vendar trditev, da je Dzierzon izumitelj premakljivega dela, ni resnična. Morda je deščica pri njegovem panju res njegov izum, da ni vedel, da je rabil iste že Aristotelj, a prvi, ki je uporabljal v svojem čebelarstvu premakljivo satovje, Dzierzon ni bil, niti ni Berlepsch izumitelj okvirja, saj sta iste uporabljala pred Dzierzonom in Berlepschem Rus Prokopovič in Huber. Dzierzonu in Berlepschu gre po vsej pravici le zasluga, da so se panji s premakljivim delom razširili, da so se določila razstojšča in druge razdalje v panju.

Dzierzon je tudi oče okvirjev nemške normalne mere 17 cm × 22,5 cm. On je tudi dognal, da leže tudi neoplojena matica jajčeca, ki se iz njih izvale živa bitja: troti. Ta čudezni naravni pojav imenujemo »parthenogenesis« ali deviška rodovitost. Prepričal se je tudi, da

je matica mati čebel in trotov, da določa spol matica sama s tem, da jajčece oplodi s semenskimi nitkami, ki jih hrani od dneva združitve s trotom, ali pa ne, in da se oplodi matica izvun panjú, visoko v zraku.

In čujte! Ali ni učil tega naš Janša že 100 let pred Dzierzonom?

Obširna spisa o dr. Iv. Dzierzonu in o »parthenogenesis« nam je podal gosp. Jurančič v X. in XI. letniku »Slovenskega Čebelarja.«

Panji s premakljivim delom so se hitro širili po vsem čebelarskem svetu, in proučevalci čebel so imeli lahek vstop v čebelno gnezdo.

Vsak, kdor čebelari s premakljivim delom, ve, da čebele satovje v okvirjih kaj rade zveržijo in pretegnejo, da nastane kaj rado iz premakljivega dela nepremakljivo v največjo nevoljo čebelarja. Marsikateri je že vrgel radi tega okvirje kot »šaro« na ogenj.

Temu pa je odpomogel mizar Janez Mehring (1816—1878) iz Pfalcije, ko je izumil stiskalnico za umetno satovje in razstavil leta 1858. v Stuttgartu prvo umetno medsteno.

Sprva so se tej iznajdbi smejali, a so kmalu spoznali njeno neprecenljivo vrednost, in dandanes je čebelarjenje brez umetnih medsten, posebno pri veliki meri, skoraj nemogoče.

Vsak izum pa zahteva novo iznajdbo, in tako je bilo tudi tukaj. Čebelarji so imeli lepo, nezverženo satovje, omejevali so trotovino, a kako priti do medu? Izrezovati krasno satovje iz okvirjev ter iztiskati med, je bila pač škoda!

In tu je pokazal nehote majhen deček pot, ki se da po nji spraviti med iz satovja, ne da bi se isto poškodovalo.

Čeh, major Hruška je namreč dal svojemu sinku v košarici na krožniku odkrit sat, naj ga nese domov materi. Med potjo je vrtel deček z roko košarico in prinesel domov spodnjo stran sata prazno, med pa na krožniku.

Seveda je moral povedati očetu, kaj je delal, da je med izcedil. Major je napravil isti poizkus, in učinek je bil enak prvemu.

Spoznal je, da se izcedi med radi sredobežne sile, povzročene po vrtenju, in kmalu sestavil prvo točilo, ki jo je razstavil leta 1865. v Brnu in tudi praktično pokazal uporabo tega stroja.

Umevno, da so sprejeli čebelarji ta novi izum z velikim veseljem. In kako tudi ne! Med, ki se ga je dobivalo prej iz satovja s trudom in z ogrevanjem, je tekkel sedaj mrzlim potom, čist, brez vsake primesi obnožine; satovje pa je ostalo celo, lahko se ga je vrnilo čebelam v panj ali pa shranilo za poznejšo uporabo.

V.

Devetnajsto stoletje je tedaj poklonilo čebelarstvu tri velevažne iznajdbe: okvir, stiskalnico za umetne medstene in točilo, ki so se kmalu razširile širom čebelarskega sveta.

Panji z nepremakljivim delom se je predelovalo, izumila se je cela vrsta novih, s premakljivim delom. Ker je bilo škoda zavreči stare panji,

n. pr. slamnate, so jeli izdelovati tem nastavke, ki so služili za medišča, in jih opremili z okvirji.

Tvornice so začele izdelovati v veliki množini moderne panji in najrazličnejša čebelarska orodja, a praksa in čebelarski mojstri so dognali, da ne odgovarja vsak panj naravnemu razvoju čebel, in da potrebuje čebelar le malo orodja, in marsikateri »izum« je romal med staro šaro.

Nove iznajdbe na čebelarskem polju so zahtevale zraven praktičnega tudi več ali manj teoretičnega znanja. Prej je čebelar čebele ogrebel in »križ božji!« Razvijale so se nemoteno dalje ter dajale gospodarju obilo rojev, medu in voska. Sedaj je pa hotel marsikdo kar čez noč postati »modern« in »umen« čebelar; nabavil si je panjev s premakljivim delom, začel premikati in brskati po njih, prekladati okvirje, uverjen, da je pač edino zato premakljivo satovje, in marsikateri čebelnjak, ki je prej ponosno zrl v svet s kranjiči in donašal gospodarju lepe dohodke, je postal prazen, in prevarani čebelar je klical »grom in peklo« nad gospodo, ki je menda iz samega dolgočasja izumila okvirje.

In tu so nastopili za povzdigo čebelarstva vneti možje, ki so snovali čebelarska društva, izdajali čebelarske liste, pisali knjige o čebeli in o modernem, umnem čebelarstvu ter nudili tako priliko najširšim slojem, da so se mogli seznaniti z novim načinom čebelarjenja.

Geslo: »Najprvo teorija, potem praksa«, je stopilo v veljavo, zakaj s tem, da se je izumilo okvirje, se ni na čebelni naravi ničesar izpremenilo. Čebelni razvoj je povsod isti, se vrši po enem in istem neizpremenljivem, naravnem zakonu.

»Čebelno gnezdo, vališče, naj vam je nekaj nedotakljivega; ne segajte vanj brez potrebe in nepremišljeno!« — so učili in uče najimenitnejši poznavatelji čebel in njih življenja, kot je n. pr. evang. župnik Ferdinand Gerstung (r. 1860.) v Ossmannstedtu v Turingiji na Nemškem. Ta sloveči čebelar je na podlagi dolgoletnih in temeljnih študij čebelnega vališča dokazal, da polaga matica jajčeca po gotovem, neizpremenljivem redu, da je čebelno gnezdo s satovjem, čebelami in zalego vred celota, ki se razvija po stalnem razmerju, in katerega se ne sme kar tako trgati narazen ali celo izpreminjati red okvirjev!

On je tudi zastopnik in učitelj teorije, da obstoja v čebelnem gnezdu zveza od jajčeca, razvijajoče se zalege in čebelami z matico vred, ter da kroži po teh, navidezno posameznih bitjih življenjski sok, ki vodi čebelno družino v njenem razvoju in delu. Dalje prihodnjič.

Občni zbor »Slov. osrednjega čebelarskega društva« v Ljubljani se bo vršil vsled sedanjih razmer proti koncu leta.

Iz Osrednjega čebelarskega društva.

Odborova seja dne 14. maja 1915. Odsotni gg. Bukovic, Strgar in Koprivec. Razgovor o društvenih stvareh. — Društvo naj ima v zalogi vedno 20 Zni-deršičevih panjev z vsemi pritiklinami. — Tajniku in blažajniku se dovoli 50 K honorarja za razdelitev sladkorja.

Iz Spodnještajerskega čebelarskega društva.

Občni zbor »Slovenskega čebelarskega društva« na štajerskem se bo vršil v nedeljo dne 6. junija t. l. ob 2. uri popoldne v društvenem čebelnjaku pri kmetijski šoli v št. Jurju po sledečem sporedu: 1. Pozdrav. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blažajnika. 4. Volitev odbora in dveh pregledovalcev računov. 5. »O narejenih rojih« bo govoril gosp. Jurančič. 6. Slučajnosti.

Toma Kurbus, t. č. predsednik.

Kranjske podružnice.

Kamniška čebelarska podružnica. Poročilo o občnem zboru, ki se je vršil dne 18. aprila 1915: Občni zbor, ki je bil povoljno obiskan, otvori t. č. načelnik Jožef Košir. Po običajnem pozdravu predlaga, da občni zbor odstopivšega dolgoletnega, jako marljivega predsednika gosp. Niko Sallatha izvoli za častnega člana. Enoglasno sprejeto. Blažajnik gosp. Jak. Virient poroča, da je podružnica v minulem letu darovala po 20 K »Rdečemu križu« in »Deželnemu vojnemu podpornemu društvu«. Tudi »Osrednjemu društvu«, ki je vsled vojne prišlo v zažato, je popustila precej kronic. — Novi odbor se je sestavil sledeče: Gosp. Niko Sallath, predsednik;¹ gosp. Jakob Virient, podpredsednik; č. gosp. P. Ananija, blažajnik; podpisanez tajnik in gosp. Frančišek Podbrežnik, odbornik. Jožef Košir.

Kamniška čebelarska podružnica. Odbor naše podružnice je v svoji seji dne 2. maja sklenil, da se vrši sestanek čebelarjev vsak mesec pri čebelnjaku kakega podružničarja. — Prvi sestanek je bil na binkoštni ponedeljek dne 24. maja v Tunjicah pri Kamniku pri čebelnjaku tamošnjega gosp. župnika. Obenem je bila tudi odborova seja. Niko Sallath, predsednik.

Čebelarska podružnica za Poljansko dolino je imela v petek dne 19. marca svoj redni občni zbor pri Anžonovcu v Srednji vasi z običajnim dnevnim redom. Ob določeni uri otvori predsednik občni zbor, konstatira njega sklepčnost in pozdravi došle čebelarje. Spominja se v svojem nagovoru dveh čebelarjev, ki sta zapustila domačo grudo ter sedaj tam daleč na tujem v silnem bojnem vrišču izvršujeta svojo domovinsko dolžnost, ter naproša njih najbližje sosedo-čebelarje, naj po svojih močeh pomagajo, da ne bodo osirotele čebele ostale

¹ Živio Niko! — Op. uredn.

brez vsake zaščite. — Nato je sledilo tajnikovo poročilo. Podružnica je imela v minulem letu 18 udov. Pozivu »Osrednjega čebelarskega društva«, naj bi mu podružnica z ozirom na sedanje težavne razmere prepustila prispevek à 1 K od vsakega uda, se žalibog ni mogla odzvati, ker ima v delu stiskalnico za med in vosek, a blagajnica je skoro prazna ter tudi kakih izrednih dohodkov za pokritje teh stroškov nima pričakovati. — Za jesensko pitanje je dobila podružnica 250 kg neobdačenega sladkorja, ki se je takrat razdelil med ude. Tajnik opozarja navzoče med drugim tudi na novi čebelarski zakon, ki govori zlasti o zatiranju in omejitvi po nekaterih krajih tako razširjene čebelne gnilobe ter o zavarovanju čebel, o čemer je obširno poročala 8. številka lanskega »Čebelarja«. Zlasti je zavarovanje čebel vzbudilo živahno debato. Upam, da bo, ko nastopijo zopet normalne razmere v deželi in državi, večina čebelarjev zavarovala svoje čebele ter se tako proti neznamni zavarovalnici ne le proti požaru, ampak tudi proti tatvini in drugim morebitnim neizoglednim obvarovala dostikrat zelo občutne škode. — Šolsko vodstvo v Poljanah je v sporazumu s krajnim šolskim svetom radevolje dovolilo, da se bo odslej hranilo čebelarsko orodje naše podružnice v podstrešju tukajšnje ljudske šole. Bodí sl. šol. vodstvu tem potom izrečena topla zahvala! — Blagajnik poroča, da je imela podružnica v minulem letu 51 K 23 v dohodkov in 13 K 29 v stroškov, torej preostanka 37 K 94 v, ki se bo porabil v pokritje stroškov za stiskalnico. Občni zbor je predložene račune pregledal, odobril in izrekel blagajniku za njegov trud zahvalo. — Nato se je volil odbor za leto 1915. Konstituiral se je tako-le: Florijan Gostič, predsednik; Ignacij Vebar, podpredsednik; Fran Lukman, tajnik in blagajnik in Anton Pintar, odbornik. Odstop dosedanjega predsednika g. Ignacija Čadeža je vzel občni zbor z obžalovanjem na znanje ter mu izrekel za naklonjenost, ki jo je izkazoval podružnici ob vsaki priliki, najsrčnejšo zahvalo. — Končno želi predsednik vsem članom prav obilo sreče, najboljše čebelarske letine — še bolj pa od nas vseh tako težko pričakovanega trenutka, ko bo angel miru razgrnil svoja krila čez tako silno vzplamteči svetovni požar — se zahvali došlim čebelarjem za njihovo požrtvovalnost ter zaključí občni zbor.

F. Gostič, t. č. predsednik.

Iz Pulja. Namenil sem se napisati par vrstic za »Čebelarja« o svojih čebelicah, če sploh še kaj životarijo tam nekje v Šmihelu pri Postojni. Vojna me je odtrgala od mojih ljubljensk, ki sem imel pri njih vsak dan največje veselje. Če je kdaj prišel opravke, da sem moral za par dni od doma in od njih, že me je nekaj vleklo nazaj k njim. Lahko si mislite, kako mi uhajajo misli k njim in ljubim svojem zdaj, ko sem že deset mesecev ločen od njih. — V prvih letih mojega čebelarjenja, ko je bilo eno leto slabše od drugega, me je samo upanje še zdržalo, da nisem napravil velikega križa čez vse čebelarstvo. Lani pa so bile pri nas čebele posebno dobre in poplačale bi mi obilo moje izdatke in trud; a moralo je priti drugače, zapustil sem jih sirotke. Ker sem se pa že navadil upati, zatorej po stari čebelarski na-

vadi še vedno upam, da bom še ogrebal roje in točil med. Letošnji roji me bodo pač prehiteli, prihodnje leto jih pa vendar mislim sam spravljati. Škoda pač, če si bodo morali roji iz štiridesetih amerikancev-plemenjakov iskati bivališč po gozdu! V jeseni sem pač izročil čebele bratoma, a ta dva sta morala tudi nad sovražnika ter jih zapustiti samim sebi. Doma nimam človeka, ki bi me mogel vsaj za silo nadomestovati, v bližini pa tudi ni nikogar, ki bi bil le količikaj vaje čebel. Zdaj se niti misliti ne upam, kako se godi doma. Če se kdo izmed sosednjih čebelarjev usmili mojih čebel, mu bom, ko se vrnem, ne samo iz dna srca, temveč tudi dejansko hvaležen. — Pa kjer je ena nesreča, pride rada zraven še druga in tretja. Že lansko leto sem med devetdesetimi panji našel dva gnilobna, in jeseni sta dobila brata zopet dva okužena. Resno me skrbi, da ne bi gniloba popolnoma zažgospodovala v mojem čebelnjaku.¹ — Končam z željo, da bi se tovariši-čebelarji kmalu zmagonosno vrnili k svojim čebelam in domačim ter da bi mogli potem dolgo, leto za letom pošiljati našemu »Čebelarju« bolj vesela poročila, kakršno sem mu mogel poslati jaz.

Anton Premrl.

¹ Do zdaj je bila vseskozi tako dobra paša, da se ni bati obširnega razpasenja gnilobe, saj ravno dobra in obilna paša je najboljša pomoč proti gnilobi; v počitnicah pa pojdem pri prvi priliki preiskat Vaše čebele. Če me pa pokliče domovina, da grem tudi jaz uporabiti svoje strelske zmožnosti proti sovražniku, tedaj bo glavni odbor gotovo drage volje poslal koga drugega doli. — Op. urednika.

Letošnji prvi roji. Dne 26. aprila je imel gosp. Janez Drole z Oblok pri Hudijužni kar štiri prvice, dne 28. aprila so dobili prve roje gg. Matevž Flis iz Stoba pri Domžalah, H. Vinko Bratina od Sv. Tomaža na Vipavskem in Viktor Pogačnik iz Podgrada pri Ljubljani; dne 29. aprila gosp. Jožef Fačanel iz Oseka, dne 1. maja gosp. Frančišek Iskra iz Zobič pri Ilirski Bistrici in dne 3. maja gosp. Šulčaj, postajenačelnik v Hrastniku.

Listnica uredništva.

List je izšel v tem obsegu radi poštinih razmer. Bo pa decemberska številka toliko večja. — Urednik bo šel na nabor in če ostane, tedaj pozdravljeni, dragi čebelarji, in prisrčni: z Bogom!

Udnina (3 K) in reklamacije naj se pošiljajo upravnistvu „Slovenskega čebelarja“ v Ljubljani, dopisi in članki za list pa uredniku „Slovenskega čebelarja“ Fr. Rojnu, nadučitelju v Šmartnem pri Kranju.

Odgovorni urednik Hinko Zirkelbach. Lastnik „Slovensko čebelarsko društvo“. Tiska „Katoliška Tiskarna“ v Ljubljani.

VOSEK kupuje Kranjska čebelarstva družba v Ilirski Bistrici po najvišjih cenah.

Glavni odbor »Slovenskega čebelarstva društva« v Ljubljani
ima v zalogi sledeče čebelarstvo orodje in potrebščine:

Pitalnik veliki	K —77	Dathejeva pipa	K 3'08
" mali	" —44	Matičnice	" —60
Špiritova svetilka	" —44	" drugačne	" —48
Topilnik za vosek, ki se rabi pri pritrjevanju umetnega satja	2'31	" okrogle za med satove	" —38
Cevka za pritrjevanje umetnega satja	" —44	Nož za odkrivanje medenih satov	1'21
Šilo za vrtanje luknjic v okvirje	" —22	Vilice za " " " " " " " "	1'76
Kolesce za utiranje žice	" —81	Cedilo za med	" 2'91
" " " (boljše)	1'37	Strgulja za žnidersiščeve panje	" —82
Žica za pritrjevanje umetn. satja, kolaček à	" —26	Čebelarstva kape	" 1'87
Zapah za žrelo, velik	" —22	Lijak za čebele	" 1'98
" " " manjši	" —17	Matična rešetka, kvadr. meter à	" 7'12
		Žična mreža za okenca, kvadratni meter à	" 2'70

V društveni zalogi čebelarstva potrebščin je umetno satje popolnoma pošlo in ga tudi ne nameravamo več naročiti, ker je razpošiljanje z drugimi, navadno kovinskimi potrebščinami nemogoče in predrago. Naročajte umetne medstene pri tvrdkah, ki inserirajo v našem listu.

Kovinske potrebščine za en žnidersiščev panj:

6 palic iz pocinkane železne žice à 8 v	K —48	4 zapone za okenca, patent Strgar	K —16
1 mreža iz pocink. žice za vrata	" —40	4 tečaji za izletalnice	" —20
2 mreži iz pocink. žice za okenci	" —44	2 tečaja za vrata	" —26
1 matična rešetka, prirezana	1'12	2 vzmeti za okence	" —09
2 nosilca za rešetko	" —26		
80 kvačic za razstoj	" —38	Skupaj	K 3'79

Vsled sedanjih razmer so cene nestalne.

Vse te potrebščine se dobe pri gosp. Ivanu Černiču v Ljubljani,
Hrvaški trg 4, pri sv. Petra cerkvi.

Nabirajte povsod novih naročnikov, oz. članov!

MALA NAZNANILA.

Pod tem naslovom objavljamo ponudbe članov brezplačno, to pa le dvakrat v letu.

Prodaj vse letošnje roje z lanskimi matičkami; prekupovalcem dovolim posebne cene. Cena po dogovoru. — Pečovnik Jožef, čebelar v Ravneh, p. Šoštanj. 2-2

Naprodaj imam 80 panjev čebel (navadnih kranjskih panjev) in 4 škafe medu-pitanca. Cena po dogovoru. — Martin Proj, Zg. Bitnje 51, p. Stražišče pri Kranju. 2-2

Naprodaj imam 6 panjev kranjičev, imajo naprodaj udje čebelarstva podružnice na Robu in sicer: J. Podlogar, Srnjak, 20 panjev; J. Škulj, Srnjak, 10 panjev; J. Zakrajšek, Gradišče, 10 panjev; J. Hiti, Vel. Osolnik, 15 panjev; A. Vesel, Dednik, 16 panjev; J. Zakrajšek, Neredje, 35 panjev (za te je pošta Vel. Lašče—Rob). — J. Zakraj-

šek, Strmec, 5 panjev; F. Rozman, Podstrmec, 20 panjev (za te je pošta Vel. Lašče—Karlova). — Čebele so zdrave in močne. Cene po dogovoru z vsakim posameznim ponudnikom. 2-2

Kupim žnidersišč-Albertijevih panjev, ki so bili že rabljeni. — Peter Močnik, nadučitelj, Flattach, Mölltal, Koroško. 2-2

Kupim voščine po dnevni ceni. — Jernej Ručigaj, Kranj. 2-2

Ajdov med-pitanec prve vrste ima po 2 K kilogram naprodaj Karel Eržen, Podboršt, p. Št. Vid pri Zatični. 2-2

Prodaj 40 plemenjakov takoimenovanih »kobariških panjev«. Čebele so popolnoma zdrave in zadostno preskrbljene z medom do prve spomladanske paše, kajti pustil sem v jeseni težke 20—21 kg. Satovja so polni. Cena po dogovoru. — Franc Ivančič, čebelar, Kobarid 153. 2-2

Prodam enega ali dva **Alberti-Žnideršičeva plemenjaka**. Panji so popolnoma novi, matice mlade. Cena po dogovoru. — Jakob Virient, Olševk, p. Kamnik. 2-2

Naprodaj imam **umetno satje**, izdelano iz pristnega domačega voska; je jako fino prozorno izdelano na strojih in pride na 1 kg 14 do 16 satov, prirezanih na racijonelno mero Žnideršičevih panjev. 1 kg stane 6 K. Prodajam tudi **panji** različnih zistemov: gerstungovce, amerikance, nemške normalne mere in tudi eksportne, prazne in obljudene. — Čebelarstvo Michael Kunovar, Dravljje, pošta Št. Vid nad Ljubljano. 2-2

Slovenska čebelarstva podružnica v št. Tomažu pri Celovcu, Koroško, odproda **50 panjev čebel** po 12 do 14 K. Nasloviti Ivan Brabenec, župnik in tajnik. 2-2

Prodajam tri **škafe medu-pitanca**. V mojem čebeljnjaku ni bilo še nikdar kake bolezni, in je med zanesljiv pitanec. Cena je po 1 K 60 h kg. Škafi drže po 30 do 40 kg. Pri plačilu se škafo odračuni in ne zahtevam zanj plačila in ga tudi vrniti ni treba. — Janez Hlebčar, Trboje, pošta Smlednik. 2-2

Naprodaj je **čebeljnjak** za 12 panjev. Jezica št. 29. Ogleda in razgovori se tam. Namesto denarja tudi nekaj čebel. 2-1

Gor. med pitanec 5 kg posoda 8 K. **Umetno satje** iz domačega voska 5 K za 1 kg. **Čebelarstva knjige**. **Deščice** iz lipovega lesa (6x25 mm) oblane. Za oddati imam še nekaj rabljenih **panjev**. Kupim **voščine**. — I. N. Babnik, Dravljje, p. Št. Vid pri Ljubljani. 2-1

Ustanovljeno 1852.

Krovec, stavbni, galant., okrasni klepar

Teodor Korn, Ljubljana

(prej Henrik Korn).

Telefon št. 229.

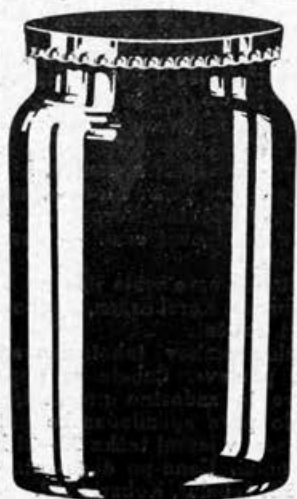
Brzjavi: Korn.

Zaloga angleškega in **eternitnega skrila**, pat. L. Hatschek. **Ruberoid**. Dvakrat zarezana in zapognjena opeka. Opravlja vsa krovna dela, kritja s strešno lepenko in lesnim cementom, stavbna, galanterijska in okrasna kleparska dela. Postavlja strelovode. Vpehljava vodovodov. Hišna in kuhinjska oprava. Postekljena posoda. 12-12

Pri naročilih se ozirajte na oglase v tem listu.

Cenik

Žnideršičevih, ameriških in eksportnih panjev, potrebščin za izdelovanje panjev, trčalnic (točil), posod in steklenic za prodajo medu, umetnega satja in vsakovrstnega orodja za čebelarstvo razpošilja zastoj Kranjska čebelarstva družba z om. z., Ilirska Bistrica.

Kozarci za med

po 1/8, 1/4, 1/2 in 1 kg.

Slovensko čebelarstvo društvo v Ljubljani je odobrilo ter p. n. cenjenim čebelarjem toplo priporoča od C. Stözlzlnovih sinov na Dunaju predloženi **patentirani kozarec za med** s Sigma-pokrovom, kakršnega kaže slika. Zalogo in prodajo je prevzel naš rojak in steklar **AVG. AGNOLA v Ljubljani** na Dunajski cesti. Orig. ceniki na razpolago. Tu se dobe tudi steklenice za pitanje za **Žnideršičeve panji**.